

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

نام کلاس:

دبیر مر بوطه: مرتضی نساجی

مدیریت آموزش و پرورش اردستان
کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی
دبیرستان شهید کامرانی مه‌آباد
سؤالات ارزشیابی نوبت اول

نام درس: تحلیل فرهنگی

پایه: دوازدهم (متوسطه دوم)

رشته: ادبیات و علوم انسانی

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۰/۰ وقت: ۶۰ دقیقه

دی ماه سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

شماره دانش آموزی:

تعداد صفحه: ۲

نمره کتبی

نمره شفاهی / عملی

جمع با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح: مرتضی نساجی امضاء

پروژه کار ۱۱ در حالی که تورا حاضر و ناظر می دانم آزمون را با نام تو آغاز می کنم و با تو پیمان می بندم آن پیمان عمل کنم که روسپیری حاصل از آن مرا در زمینه سازی شرکت در آزمونهای برترت شفیع گردد .

ردیف	سؤالات در دو صفحه تنظیم شده است.	صفحه اول	طراح سؤال: مرتضی نساجی	بارم
۱	◆ با دقت در جملات زیر، صحیح یا غلط بودن آنها را مشخص کنید: الف- فرهنگ غیر محسوس بیشتر توسط خط و زبان فرا گرفته می شوند. () ب- اشاعه فرهنگی یعنی برقراری رابطه با جوامع دیگر بدون پذیرش عناصر فرهنگی آنان. () پ- فرهنگ قادر نیست بر ذائقه غذایی ما تاثیر بگذارد. () ت- ورود عنصر فرهنگی جدید با پذیرش عمومی، باعث ایجاد تحول فرهنگی می شود. ()			۱
۲	◆ جاهای خالی را با کلمه یا عبارات مناسب پر کنید: الف - از تلفیق بعد محسوس و غیر محسوس فرهنگ، شکل می گیرد. ب- دگرگونی در لایه های سطحی با عنوان و دگرگونی در لایه های بنیادین با عنوان پ- نظام سلطه، با طراحی و اجرای پروژه در صدد حاکمیت و اندیشه خود بر جهان است. ت- مجموعه اقداماتی که موجب ایجاد تقویت رابطه سلطه بین «سلطه گر» و «سلطه پذیر» می شود ث- از نظر مک لوهان، جنگ های آینده، به دلیل تصوراتی رخ خواهد داد که به مردم القا می کنند.			۳
۳	منظور از تاریخی بودن فرهنگ چیست؟			۱
۴	نحوه درونی شدن فرهنگ را بنویسید.			۱
۵	تحلیل گران فرهنگی، دورنمای فرهنگ و آینده بشر را چگونه پیش بینی می کنند؟			۲
۶	«مطالعه فرهنگ»، «مطالعات فرهنگی» و «تحلیل فرهنگی» چه تفاوت هایی با یکدیگر دارد؟			۲

بارم	سؤالات در دو صفحه تنظیم شده است. صفحه دوم طرح سؤال: مرتضی نساچی	ردیف
۲	فرهنگ از چه لحاظ ثابت به نظر می رسد؟ و از چه نظر متغیر است؟ همراه با مثال توضیح دهید.	۷
۱	تأخر فرهنگی چگونه اتفاق می افتد؟	۸
۲	نظر اسلام در مورد اقتباس فرهنگ های بشری چیست؟ یک نمونه از شواهد تاریخی را در این زمینه بیان کنید.	۹
۲	نقش دیپلماسی فرهنگی در روابط بین الملل چیست؟ چه تفاوتی با دیپلماسی سیاسی دارد؟	۱۰
۱	نظام سلطه چگونه مبادرت به «مهندسی ذهن» می نماید؟	۱۱
۱	هدف قدرت های سلطه گر از به راه انداختن جنگ رسانه ای چیست؟	۱۲
۱	راهکارهای مصون سازی جامعه در برابر تهاجم امپریالیسم رسانه ای را معرفی کنید. (اشاره به چهار مورد)	۱۳

* پاسخنامه *

۱- الف) صحیح ص ۱۵ ب) غلط ص ۴۸ پ) غلط ص ۳۷ ت) غلط ص ۴۰

۲- الف) هویت فرهنگی ص ۱۵ و ۱۶ ب) تغییر فرهنگی و تحول فرهنگی ص ۳۹

پ) جهانی سازی ص ۵۴ ت) امپریالیسم ص ۵۱ ث) رسانه های جمعی ص ۶۱

۳- فرهنگ، پدیده ای «تاریخی» است که از انباشت تدریجی تجربه های افراد یک گروه در طول زمان، شکل گرفته است. فرهنگ هر جامعه، ریشه در تاریخ آن جامعه دارد و از نسلی به نسل دیگر منتقل می شود. بنابراین کنش های موردی و زودگذر، کنش های فرهنگی نیست ص ۱۴

۴- فرهنگ، ابتدا بیرون از وجود کودک، و در وجود دیگران، نمادها، جهان اجتماعی و فرهنگی، موجود است و در تعامل کودک با دیگران، به درون وی، راه یافته و باعث درونی شدن فرهنگ می شود ص ۱۹

۵- از یک سو، انسان امروزی، نسبت به گذشته به علم و آگاهی، عقلانیت و معنویت فزون تر، دست پیدا کرده است، و از سوی دیگر، کژی ها و آسیب هایی، مانند اعتیاد، سرقت، بی عدالتی، استثمار و استعمار، با پیچیدگی و گستردگی بیشتری در زندگی انسان جریان یافته است. بر اساس شواهد و قرائن، در ادامه این راه، انسان آینده، آگاه تر و عالم تر، عدالت خواه تر، و جامعه انسانی، جامعه فرهنگ محور و دانش بنیان خواهد شد، در نتیجه، اندیشه و فرهنگ، میدان دار زندگی انسان های آینده می شود. علم و آگاهی، بیش از پیش، در زندگی آدمیان، نقش آفرینی کرده و باورها و ارزش ها، مناسبات فردی و اجتماعی آنان را رقم خواهند زد ص ۲۴

۶- مطالعه فرهنگ «صرفاً بررسی و توصیف ویژگی های فرهنگ یک جامعه می پردازد. مثل فرهنگ اروپایی، فرهنگ ایرانی، فرهنگ یونانی. در مطالعات فرهنگ، بیش از نقد فرهنگ یک جامعه، ویژگیهای فرهنگ آن جامعه (مانند آداب و رسوم، ارزش ها، مصنوعات، هنر و معماری) توصیف و تبیین می شود. امروزه رشته انسان شناسی فرهنگی، به مطالعه فرهنگ جوامع معاصر می پردازد

اما، «مطالعات فرهنگی»، به بررسی و تحلیل انتقادی ابعاد و فرایندهای فرهنگی جوامع در دوران معاصر می پردازد تحلیل فرهنگی «به عنوان یک سنت علمی، درصدد بررسی و تجزیه و تحلیل پدیده های فرهنگی است و با مطالعات فرهنگی و مطالعه فرهنگ متفاوت است، هرچند با آنها ارتباط دارد. هدف از تحلیل فرهنگی، ایجاد فهم فرهنگی از پدیده هاست. در تحلیل فرهنگی، فرد تحلیلگر، با استفاده از یافته های مطالعات فرهنگی و با شناخت فرهنگی جامعه به علل وجودی و تجزیه و تحلیل پدیده ها می پردازد ص ۳۰ و ۳۱

۷- از یک سو، فرهنگ، «ثابت» به نظر میرسد، زیرا موارث فرهنگی در یک دوره طولانی و از نسلی به نسل دیگر منتقل می شود و فرهنگ «گذشته» در زمان «حال» برای نسل «آینده» تداوم می یابد و اگر تغییری هم در آن صورت پذیرد، آرام و کند است و به سادگی قابل مشاهده و درک نیست. باورها و ارزش های اجتماعی در این گروه قرار دارند. اما از سوی دیگر، فرهنگ، «متغیر» است و در پاسخ

به نیازهای زیستی، روانی و اجتماعی انسان و متناسب با دگرگونی شرایط و مقتضیات زمانی و مکانی به وجود می‌آید؛ مثلاً نحوه طراحی و دوخت لباس و سبک معماری در دوره قاجار، با دوره صفویه و با زمان حاضر، غالباً با هم متفاوت اند. این نوع تغییرات در لایه‌های بیرونی و سطحی فرهنگ اتفاق افتاده و برای همگان، قابل مشاهده است. ص ۳۶

۸- تأخر فرهنگی به صورت‌های مختلف مانند عقب ماندگی فرهنگی و واپس ماندگی فرهنگی نیز معنا شده است. تأخر فرهنگی نوعی عدم تعادل فرهنگی به حساب می‌آید و به معنای فاصله عناصر و اجزای یک فرهنگ با یکدیگر، از نظر آهنگ حرکت آنهاست، بعضی از عناصر فرهنگ، نظیر فنون و ابزارهای مادی، زودتر از اندیشه‌ها و عقاید یا سازمان‌های اجتماعی پذیرفته می‌شوند. به این ترتیب، در درون یک فرهنگ، اجزا از یکدیگر جدا و گاه بیگانه می‌شوند. در اثر این تغییر، نابسامانی و ناهماهنگی در مجموعه ترکیب و نظم فرهنگی به وجود می‌آید. عدم هماهنگی در تغییر عنصرهای یک ترکیب فرهنگی را، تأخر یا پس افتادگی فرهنگی می‌گویند ص ۴۲

۹-۱ سلام، شرح صدر و ظرفیت وسیعی برای قبول و اقتباس فرهنگ‌های بشری و هضم آنها در خود دارد و کوشش‌های فرهنگی را رسالتی انسانی و یکی از واجبات زندگی شناخته است. در دوره تمدن اسلامی، که علم و دانش و فرهنگ در کشورهای اسلامی در اوج شکوفایی خود بود، دانشجویان اروپایی به این کشورها سفر می‌کردند تا از حکمت، فلسفه و دانش کشورهای مسلمان بهره ببرند. بدین ترتیب، علوم طبیعی و اجتماعی از جهان اسلام به اروپا انتقال یافت. بعد از شکل‌گیری دوره جدید در غرب و قدرت یافتن فرهنگ اروپایی، جریان مبادله فرهنگی برعکس شد و این بار دانشجویان کشورهای اسلامی، برای فراگیری علوم، توسط دولت‌های کشورهای اسلامی به اروپا اعزام شدند تا از یافته‌های علمی و فرهنگی اروپاییان بهره بگیرند ص ۵۰

۱۰- دیپلماسی فرهنگی، به عنوان ابزار سیاست خارجی، روش مؤثری است که دولت‌ها، با مشارکت مردم خود، آن را برای عرضه فرهنگ خویش به سایر ملت‌ها و کشورها به کار می‌گیرند و در میان انواع دیپلماسی‌های نوین، (دیپلماسی عمومی، دیپلماسی رسانه‌ای، دیپلماسی آموزشی، دیپلماسی اقتصادی و...) از اهمیت و جایگاه ویژه برخوردار است و از آن به عنوان «قدرت نرم» در سیاست خارجی یاد می‌کنند. با توجه به پدیده جهانی شدن و ضرورت ارتباط جهان‌های فرهنگی با یکدیگر، دولت‌ها برای مدیریت تعامل با سایر کشورها، از «دیپلماسی فرهنگی» استفاده می‌کنند دیپلماسی فرهنگی، برخلاف دیپلماسی سیاسی، الزاماتکی و وابسته به دولت‌ها نیست و توسط دولت‌ها انجام نمی‌شود، بلکه بیشتر، ملت‌ها با استفاده از ابزارها و روش‌هایی مانند مؤسسات و تشکل‌های غیردولتی و نهادهای مدنی، میراث فرهنگی، جشنواره‌های بین‌المللی ورزشی، فرهنگی، هنری و... به ارتباطات فرهنگی با هم می‌پردازند ص ۵۳

۱۱- نظام سلطه تلاش می کند با بهره گیری از آخرین یافته های علمی و پژوهشی، و با برخورداری از آخرین دستاوردهای تکنولوژیک و شگردهای تبلیغاتی، باورها، اندیشه ها، گرایش ها و فرهنگ «دیگران» را تغییر داده و با ارزش ها و فرهنگ خویش همراه و هماهنگ کند و با «مهندسی ذهن» دیگران، ایشان را به راهی بخواند که خود می خواهد. ص ۶۲

۱۲- هدف جنگ رسانه ای، اگر چه در نهایت تغییر کارکرد و عملکرد دولت هاست، اما به طرز ملموسی به جای هدف قراردادن مستقیم دولت ها، ملت ها و فرهنگ عمومی را هدف بمباران خود قرار می دهد و به تغییر و تحولات فرهنگی در جوامع می اندیشد تا بتواند حکومت های دست نشانده خود را به قدرت برساند ص ۶۲

۱۳- توسعه سواد رسانه ای- ایجاد و تقویت خودباوری و عزت نفس- ارتقای سطح معرفت دینی و سیاسی- شناخت دقیق اهداف و نقشه های دشمن- ایجاد وفاق ملی و همبستگی-مقابله با فرهنگ مصرف-تحکیم بنیان خانواده-تولید برنامه های آموزشی و تربیتی پرمحتوا و کاربردی و.... ص ۶۴